

השפעת המעבר של פרות במהלך
היממה בין קבוצות,
על רוחות הפרה וייצור החלב

**העברת פרות בין קבוצות, הוא
אמצעי ממשקי העשוי לשפר את
יעילות הייצור. למרות זאת, המגדל
ממעט להשתמש בו, בגלל החשש
מפני השפעות שליליות על רווחת
הפרה, צריכת מזון, וייצור החלב של
הפרות העוברות והקולטת •**

מ. קאים¹, י. שעני²,
א. שניר³, א. מלך⁴,
ג. עדין², ע. מועלם¹

מבוא

כשפרות עוברות מקבוצה אחת לקבוצה שנייה שהיא קטנה
בעלת הירארכיה מובנית בין הפרות, עולה מספר הפעולות
ההדדיות בין הפרות; פיזיות (אירועי נגיחות, דחיפות, לחימה)
ושאינן-פיזיות במהותן (אירועי איום והתחמקות), עד
לביסוס ההרכייה חברתית חדשה. במידה ובקבוצה החדשה
קיימת תחרות על משאבים כגון: מזון, מים ושטח מחייה,
תגבר המוטיבציה של הפרות להיות מעורבות יותר בפעולות
הדדיות שהן פיזיות במהותן, בהשוואה למצב בו אותם
משאבים יינתנו באופן חופשי.

תוצאות מחקרים התנהגותיים מראים שברוב המקרים השפעת ההעברה על הפעילות הפיזית, התנהגות אכילה, צריכת המזון וייצור החלב של הפרה, היא ארעית וחולפת תוך יום עד יומיים, התואמת את מימצאי תצפיות התנהגות המצביעות על ביסוס מהיר של הררכיית-שליטה חדשה בקבוצה.

החשש של המגדל מבוסס על תוצאות מחקרים התנהגותיים שבוצעו בקבוצות קטנות של פרות, עם הירארכיה מובנית בין הפרות, ומרחבי מחייה ואבוס תחרותיים, השונים מאוד מאילו הנהוגים בארץ.

ניתן לשער, שתנאי האחזקה של פרות בעדרים גדולים בארץ, מצמצמים מאוד עד כדי ביטול את המבנה ההירארכי בקבוצת פרות, ואת העקה בעת המעבר של פרות בין קבוצות. במבנים הנפוצים בארץ, מספר הפרות גדול, מספר העמדות באבוס

1. מכון לחקר בעלי חיים, מינהל המחקר החקלאי; 2. המחלקה לבקר, שה"ס; 3. רפת דרום-גת; 4. מכון להנדסה חקלאית; מינהל המחקר החקלאי.

מספיק לכל הפרות, מרחב האבוס מיטבי, מנה כולית זמינה
במשך רוב שעות היממה, ומרחב רביצה מספק, מקטינים את
התחרות בין הפרות, ומונעים בכך את מקרי התוקפנות ביניהן.
עד כה, השפעת המעבר מקבוצה לקבוצה לא נחקר בתנאי
המשק בארץ.

אפשרות נוספת להקטין את עקת ההעברה היא לשנות את מועד העברת הפרות במשך היממה. היות ובשעות הלילה הפרות פחות פעילות, בדקנו את האפשרות להעביר פרות בין קבוצות אחר חליבת הערב בהשוואה להעברה אחר חליבת הבוקר, כמקובל.

מטרת העבודה

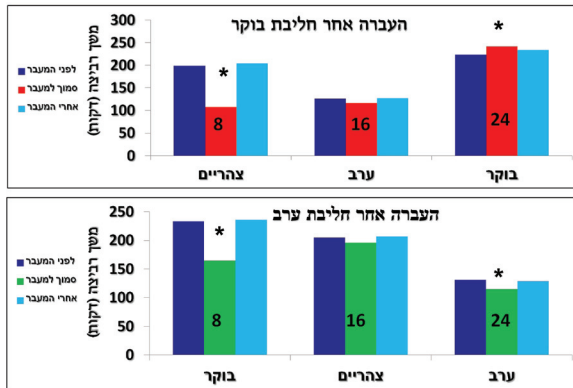
לבחון את ההשפעה של העברת פרות בין קבוצות אחר חליבת הערב בהשוואה להעברה אחר חליבת הבוקר, על דינמיקת השינויים בהתנהגויות הרביצה והצעידה ועל ייצור החלב של הפרות.

שיטת הביצוע

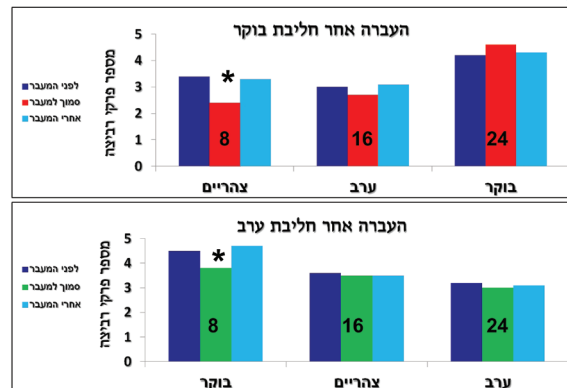
ניסויי התנהגות שכללו 235 פרות נערכו לאורך השנה, בהם נבדקה דפוסי השינויים בהתנהגויות הרביצה והצעידה וייצור החלב, בעקבות מעבר פרות בין קבוצות. בכל ניסוי, הועברו הפרות בין שתי הקבוצות בשני מועדים: אחר חליבת ערב (טיפול), ולמחרת אחר חליבת הבוקר כמקובל (ביקורת). הקצאת הפרות לשתי קבוצות הניסוי נעשתה לפי מספר ההמלטה והמרחק מההמלטה. הפרות הועברו (2 עד 6 פרות) בין שתי סככות כוללות דומות בגודלן ובמספר הפרות. כמספר הפרות שהועברו מהקבוצה ראשונה לשנייה הועברו מהקבוצה השנייה לראשונה. רוב הפרות (161 פרות) צוידו

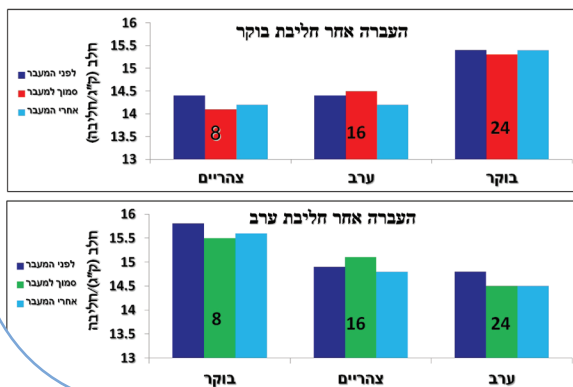
איור 2. השפעת מועד ההעברה של פרות על ממוצעי משך רביצה

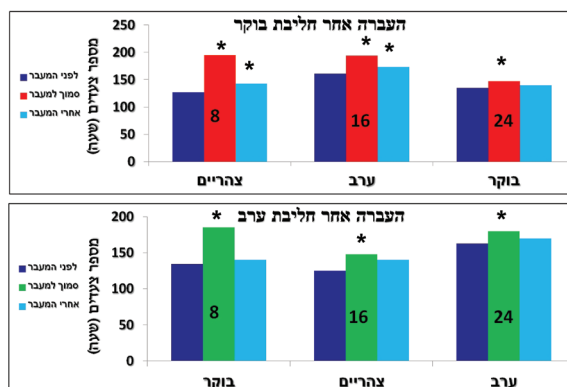
איור 1. השפעת מועד ההעברה של פרות על ממוצעי מספר רביצות

איור 4. השפעת מועד ההעברה של פרות על ממוצע תגובת חלב

איור 3. השפעת מועד ההעברה של פרות על ממוצעי צעדים

המספרים בעמודה האמצעית מציינים את מספר השעות שעברו ממועד ההעברה של הפרות
*ההבדל בין הממוצעים באותו פרק זמן מובהק ($p < 0.01$), בהשוואה לתקופה שלפני המעבר.

אמבר
מכון לתערוכות

מאחלים
חז חירות שמה!

www.ambar.co.il • 04-6321313 • פקס • 04-6321300 • טל • 3881100 • חפר • ד.ג. גרנות • חפר • 3881100

